

ฉบับที่ 109 /2560

วันที่ 29 กันยายน 2560

รายงานหนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นเดือนสิงหาคม 2560

นายธีรชัย อัตนวานิช ที่ปรึกษาด้านตลาดตราสารหนี้ ได้รายงานหนี้สาธารณะคงค้าง ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2560 มีจำนวน 6,274,872.04 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 41.92 ของ GDP โดยแบ่งเป็นหนี้รัฐบาล 4,861,262.73 ล้านบาท หนี้รัฐวิสาหกิจ 966,596.76 ล้านบาท หนี้รัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน) 432,369.05 ล้านบาท และหนี้หน่วยงานของรัฐ 14,643.50 ล้านบาท ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบกับเดือนก่อนหน้าหนี้สาธารณะคงค้างเพิ่มขึ้นสุทธิ 49,883.29 ล้านบาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

❖ **หนี้รัฐบาล** จำนวน 4,861,262.73 ล้านบาท เพิ่มขึ้นสุทธิ 57,718.76 ล้านบาท โดยรายละเอียดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของหนี้รัฐบาล มีดังนี้

- การกู้เงินตามแผนที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2560 และพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปี 2560 รวมถึงเพื่อการบริหารหนี้สาธารณะ เพิ่มขึ้น 36,000 ล้านบาท แบ่งเป็น

- เงินกู้ระยะสั้น เพิ่มขึ้น 25,000 ล้านบาท เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของตัวเงินคลัง

- เงินกู้ระยะยาว เพิ่มขึ้น 11,000 ล้านบาท เนื่องจากการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณด้วยการออกพันธบัตรรัฐบาลเพื่อนำไปลงทุนในการพัฒนาประเทศ สร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับเศรษฐกิจ พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนเข้มแข็ง และส่งเสริมการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมศักยภาพ

- การกู้เงินเพื่อการลงทุนจากแหล่งเงินกู้ในประเทศ จำนวน 1,884 ล้านบาท โดยแบ่งเป็น การกู้ให้กู้ต่อแก่ (1) การรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทยเบิกจ่ายเงินกู้จำนวน 1,049.73 ล้านบาท เพื่อจัดทำโครงการรถไฟฟ้าสายสีเขียวจำนวน 555.84 ล้านบาท สายสีน้ำเงินจำนวน 371.88 ล้านบาท สายสีส้มจำนวน 110.47 ล้านบาท และ สายสีม่วงจำนวน 11.54 ล้านบาท (2) การรถไฟแห่งประเทศไทยเบิกจ่ายเงินกู้จำนวน 808.43 ล้านบาท เพื่อจัดทำโครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ ช่วงชุมทางถนนจิระ - ขอนแก่น จำนวน 522.43 ล้านบาท โครงการก่อสร้างทางคู่ในเส้นทางรถไฟ สายชายฝั่งทะเลตะวันออก ช่วงฉะเชิงเทรา - คลองสิบเก้า - แก่งคอย จำนวน 212.23 ล้านบาท และโครงการรถไฟชานเมืองสายสีแดง ช่วงบางซื่อ - รังสิต จำนวน 73.77 ล้านบาท และ (3) การเคหะแห่งชาติเบิกจ่ายเงินกู้จำนวน 25.84 ล้านบาท เพื่อจัดทำโครงการอาคารพักอาศัยแปลง G ตามแผนแม่บทโครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดง

- การชำระหนี้ที่รัฐบาลกู้เพื่อชดเชยความเสียหายให้แก่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่สอง พ.ศ. 2545 (FIDF 3) จำนวน 1,188.46 ล้านบาท โดยใช้เงินจากบัญชีสะสมเพื่อการชำระคืนต้นเงินกู้ชดเชยความเสียหายของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ

- หนี้ต่างประเทศเพิ่มขึ้นสุทธิ 171.22 ล้านบาท เนื่องจากการเบิกจ่ายและชำระคืนหนี้สกุลเงินต่างๆ และการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเป็นสำคัญ

❖ **หนี้รัฐวิสาหกิจ** จำนวน 966,596.76 ล้านบาท ลดลงสุทธิ 1,061.56 ล้านบาท โดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญเกิดจาก

- หนี้ที่รัฐบาลค้ำประกัน เพิ่มขึ้น 1,210.96 ล้านบาท โดยรายการที่สำคัญเกิดจากการออกและไถ่ถอนพันธบัตร และการชำระคืนต้นเงินกู้ของการรถไฟแห่งประเทศไทย

- หนี้ที่รัฐบาลไม่ค้ำประกัน ลดลง 2,272.52 ล้านบาท โดยรายการที่สำคัญเกิดจากการชำระคืนต้นเงินกู้ของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

❖ **หนี้รัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน)** จำนวน 432,369.05 ล้านบาท ลดลงสุทธิ 5,902.62 ล้านบาท โดยรายการที่สำคัญเกิดจากการชำระคืนต้นเงินกู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

❖ **หนี้หน่วยงานของรัฐ** จำนวน 14,643.50 ล้านบาท ลดลงสุทธิ 871.29 ล้านบาท โดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ เนื่องจากการชำระคืนต้นเงินกู้ของสำนักงานกองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย และการเบิกจ่ายเงินกู้ของสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน

หนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นเดือนสิงหาคม 2560 จำนวน 6,274,872.04 ล้านบาท แบ่งออกเป็นหนี้ในประเทศ 5,969,776.07 ล้านบาท หรือร้อยละ 95.14 และหนี้ต่างประเทศ 305,095.97 ล้านบาท (ประมาณ 9,155.13 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) หรือร้อยละ 4.86 ของหนี้สาธารณะคงค้างทั้งหมด และหนี้สาธารณะคงค้างแบ่งตามอายุคงเหลือ สามารถแบ่งออกเป็นหนี้ระยะยาว 5,623,790.54 ล้านบาท หรือร้อยละ 89.62 และหนี้ระยะสั้น 651,081.50 ล้านบาท หรือร้อยละ 10.38 ของหนี้สาธารณะคงค้างทั้งหมด

คณะโฆษกสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ
โทร. 02 265 8050 ต่อ 5520

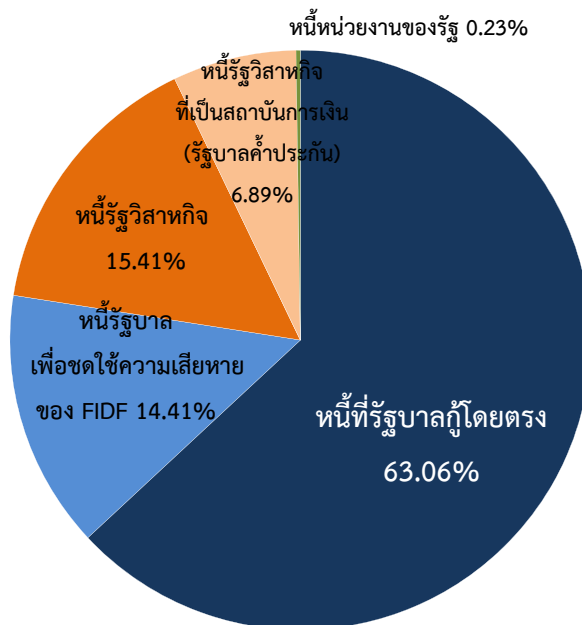
สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ (สบน.) ขอรายงานสถานะหนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นเดือนสิงหาคม 2560 ดังนี้

ยอดหนี้สาธารณะคงค้าง ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2560 มีจำนวน 6,274,872.04 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 41.92 ของ GDP เมื่อเปรียบเทียบกับเดือนก่อนหน้า หนี้สาธารณะเพิ่มขึ้นสุทธิ 49,883.29 ล้านบาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. หนี้รัฐบาล 4,861,262.73 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 57,718.76 ล้านบาท
2. หนี้รัฐวิสาหกิจ 966,596.76 ล้านบาท ลดลง 1,061.56 ล้านบาท
3. หนี้รัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน) 432,369.05 ล้านบาท ลดลง 5,902.62 ล้านบาท
4. หนี้หน่วยงานของรัฐ 14,643.50 ล้านบาท ลดลง 871.29 ล้านบาท

ทั้งนี้ สัดส่วนและรายละเอียดของหนี้สาธารณะ ณ สิ้นเดือนสิงหาคม 2560 ปรากฏตามแผนภาพที่ 1 และตารางที่ 1 ตามลำดับ

แผนภาพที่ 1 สัดส่วนหนี้สาธารณะจำแนกตามประเภท

ตารางที่ 1 รายงานหนี้สาธารณะคงค้าง ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2560¹

	ณ 31 ก.ค. 60		ณ 31 ส.ค. 60		หน่วย: ล้านบาท เพิ่ม/(ลด) (3)-(1)
	(1)	% GDP ^{2,3} (2)	(3)	% GDP ^{2,3} (4)	
1. หนี้รัฐบาล (1.1+1.2+1.3)	4,803,543.97	32.28	4,861,262.73	32.47	57,718.76
1.1 หนี้รัฐบาลกู้โดยตรง	3,897,917.97	26.19	3,936,425.19	26.29	38,507.22
- หนี้ต่างประเทศ	96,840.71		97,011.93		171.22
- เงินกู้เพื่อใช้ในแผนงาน/โครงการของรัฐบาล	37,128.61		36,651.46		(477.15)
- เงินกู้ให้กู้ต่อ ⁴	59,712.10		60,360.47		648.37
- หนี้ในประเทศ	3,801,077.26		3,839,413.26		38,336.00
- เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลเงินงบประมาณและการบริหารหนี้ ⁵	3,299,846.67		3,335,846.67		36,000.00
- ระยะสั้น (ตัวเงินคลังและเงินกู้อื่น)	40,000.00		65,000.00		25,000.00
- ระยะยาว (พันธบัตรและเงินกู้อื่น)	3,259,846.67		3,270,846.67		11,000.00
- เงินกู้เพื่อฟื้นฟูและเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ	359,853.00		359,853.00		-
- เงินกู้ให้กู้ต่อ ⁴	83,917.93		85,801.93		1,884.00
- เงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างหนี้ต่างประเทศที่กระทรวงการคลังค้ำประกัน ⁶	5,166.66		5,166.66		-
- เงินกู้บาททดแทนการกู้เงินตราต่างประเทศ	52,293.00		52,745.00		452.00
- เพื่อใช้ในโครงการ DPL	293.00		745.00		452.00
- เพื่อการพัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและระบบขนส่งทางถนนระยะเร่งด่วน	52,000.00		52,000.00		-
1.2 หนี้รัฐบาลกู้เพื่อชดใช้ความเสียหายให้แก่กองทุนเพื่อการฟื้นฟู⁷	905,626.00	6.09	904,437.54	6.04	(1,188.46)
- FIDF 1	339,632.00		339,632.00		-
- FIDF 3	565,994.00		564,805.54		(1,188.46)
1.3 หนี้เงินกู้ล่วงหน้าเพื่อปรับโครงสร้างหนี้⁸	-	-	20,400.00	0.14	20,400.00
- หนี้เงินกู้เพื่อชดใช้ความเสียหายให้แก่กองทุนเพื่อการฟื้นฟู	-		20,400.00		20,400.00
2. หนี้รัฐวิสาหกิจ (2.1 + 2.2)	967,658.32	6.50	966,596.76	6.46	(1,061.56)
2.1 หนี้รัฐบาลค้ำประกัน	413,420.35	2.78	414,631.31	2.77	1,210.96
- หนี้ต่างประเทศ	85,452.00		84,950.87		(501.13)
- หนี้ในประเทศ	327,968.35		329,680.44		1,712.09
2.2 หนี้รัฐบาลไม่ค้ำประกัน	554,237.97	3.72	551,965.45	3.69	(2,272.52)
- หนี้ต่างประเทศ	123,257.05		122,672.50		(584.55)
- หนี้ในประเทศ	430,980.92		429,292.95		(1,687.97)
3. หนี้รัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน)	438,271.67	2.95	432,369.05	2.89	(5,902.62)
- หนี้ต่างประเทศ	487.29		460.67		(26.62)
- หนี้ในประเทศ	437,784.38		431,908.38		(5,876.00)
4. หนี้หน่วยงานของรัฐ (4.1+4.2)⁹	15,514.79	0.10	14,643.50	0.10	(871.29)
4.1 หนี้รัฐบาลค้ำประกัน	-		-		-
4.2 หนี้รัฐบาลไม่ค้ำประกัน	15,514.79		14,643.50		(871.29)
รวม (1+2+3+4)	6,224,988.75	41.83	6,274,872.04	41.92	49,883.29

รายงานสถานะหนี้สาธารณะคงค้างรายเดือน ณ สิ้นเดือนสิงหาคม 2560

หมายเหตุ:

1. ตัวเลขในตารางเป็นตัวเลขเบื้องต้น (Preliminary) และไม่รวมหนี้ของนิติบุคคลเฉพาะกิจ (Special Purpose Vehicle : SPV) ณ สิ้นเดือนสิงหาคม 2560 จำนวน 20,499.90 ล้านบาท ที่รัฐบาลมีภาระผูกพันต้องจ่ายภายใต้สัญญาเช่าพื้นที่อาคาร สัญญาบริการจัดหาเฟอร์นิเจอร์ และสัญญาอินเทอร์เน็ต เรียกรองของโครงการศูนย์ราชการกรุงเทพมหานคร ถ. แจ้งวัฒนะ
2. GDP ปี 2559 เท่ากับ 14,366.60 พันล้านบาท และประมาณการ GDP ปี 2560 เท่ากับ 15,185.50 พันล้านบาท (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ 21 สิงหาคม 2560)
3. สบณ. ได้ปรับวิธีการคำนวณ GDP ในแต่ละเดือน เพื่อให้สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP สะท้อนค่าที่ใกล้เคียงความเป็นจริง โดย GDP ในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมาสิ้นสุด ณ เดือนกรกฎาคม 2560 คำนวณ ดังนี้ $(GDP \text{ ไตรมาส 3 ปี 59/3}) * 2 + GDP \text{ ไตรมาส 4 ปี 59} + GDP \text{ ไตรมาส 1-2 ปี 60} + ((\text{ประมาณการ GDP ปี 60}) - (GDP \text{ ไตรมาส 1-2 ปี 60}))/6$ เท่ากับ 14,881.31 พันล้านบาท และในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา สิ้นสุด ณ เดือนสิงหาคม 2560 คำนวณ ดังนี้ $(GDP \text{ ไตรมาส 3 ปี 59/3}) + GDP \text{ ไตรมาส 4 ปี 59} + GDP \text{ ไตรมาส 1-2 ปี 60} + ((\text{ประมาณการ GDP ปี 60}) - (GDP \text{ ไตรมาส 1-2 ปี 60}))/6 * 2$ เท่ากับ 14,970.51 พันล้านบาท
4. เงินกู้ให้กู้ต่อเป็นหนี้ที่กระทรวงการคลังกู้เงินให้แก่องค์กรของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจกู้ต่อเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามมติของคณะรัฐมนตรี ณ สิ้นเดือนสิงหาคม 2560 หนี้เงินกู้ให้กู้ต่อมีจำนวนทั้งสิ้น 146,162.40 ล้านบาท เป็นการให้กู้ต่อแก่การรถไฟแห่งประเทศไทย 71,751.64 ล้านบาท การรถไฟแห่งประเทศไทย 53,412.95 ล้านบาท บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) 20,684.31 ล้านบาท การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค 222.04 ล้านบาท และการเคหะแห่งชาติ 91.46 ล้านบาท ซึ่งหนี้ดังกล่าวไม่ปรากฏรายการในตารางส่วนของหนี้รัฐวิสาหกิจ เพื่อป้องกันการรายงานข้อมูลนี้คงค้างที่ซ้ำซ้อน
5. รัฐบาลมีหนี้อัตราดอกเบี้ยแปรผันตามเงินเฟ้อ จำนวน 207,940 ล้านบาท ประกอบไปด้วย พันธบัตรชดเชยเงินเฟ้อ (Inflation-Linked Bond) รุ่น ILB217A จำนวน 100,872 ล้านบาท และ รุ่น ILB283A จำนวน 107,068 ล้านบาท โดยตามประมาณการภาระหนี้ที่จะครบกำหนดชำระในอนาคต รัฐบาลจะมีภาระหนี้ส่วนชดเชยเงินเฟ้อเพิ่มเติมจากเงินต้นที่จะครบกำหนดในปี 2564 จำนวน 18,850 ล้านบาท และในปี 2571 จำนวน 32,970 ล้านบาท ภายใต้ข้อสมมติว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไป (Headline Inflation) ในปี 2559 เท่ากับ 1.0% และเท่ากับ 2.0% ตั้งแต่ปี 2560 เป็นต้นไป
6. มาตรา 24 (2) ตามพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะ เพื่อเป็นการประหยัด ลดความเสี่ยงในอัตราแลกเปลี่ยน หรือกระจายภาระการชำระหนี้ โดยที่ผ่านมาระบบการคลังได้มีการกู้เงินในประเทศเพื่อชำระหนี้ต่างประเทศของรัฐวิสาหกิจที่กระทรวงการคลังค้ำประกันไม่เกินจำนวนเงินที่ยังมีภาระค้ำประกันอยู่ทำให้หนี้ต่างประเทศของรัฐวิสาหกิจที่กระทรวงการคลังค้ำประกันลดลงและหนี้ในประเทศของรัฐบาลเพิ่มขึ้น
7. เงินกู้ที่ออกภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2541 (FIDF1) และพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ระยะที่สอง พ.ศ. 2545 (FIDF3) นั้น ต่อมาได้มีการตราพระราชกำหนดปรับปรุงการบริหารหนี้ที่กระทรวงการคลังเพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (กองทุนฯ) พ.ศ. 2555 มาตรา 4 ให้กองทุนฯ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการชำระคืนต้นเงินกู้ และการชำระดอกเบี้ยเงินกู้
8. มาตรา 24/1 ตามพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อปรับโครงสร้างหนี้ที่มีจำนวนมากและเห็นว่าไม่สมควรกู้เงินเพื่อปรับโครงสร้างหนี้ดังกล่าวในคราวเดียวกัน โดยให้สามารถทยอยกู้เงินล่วงหน้าได้ไม่เกิน 12 เดือนก่อนวันที่หนี้ครบกำหนดชำระ และให้นำเงินกู้ดังกล่าวส่งเข้ากองทุนบริหารเงินกู้เพื่อการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะและพัฒนาลาดตราสารหนี้ในประเทศให้เป็นผู้บริหารเงิน โดยจะนำไปลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความมั่นคงสูง เช่น ตราสารหนี้ที่ออกหรือค้ำประกันโดยกระทรวงการคลัง ตราสารหนี้ที่ออกเป็นเงินตราสกุลหลักและออกหรือค้ำประกันโดยรัฐบาลต่างประเทศ การทำธุรกรรมซื้อโดยมีสัญญาจะขายคืนซึ่งตราสารหนี้ที่ออกโดยกระทรวงการคลัง หรือลงทุนในตราสารหนี้อื่นที่ได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือจากบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือ เพื่อให้เกิดผลตอบแทนและเป็นการลดต้นทุนของเงินกู้
9. ตัวเลขในตารางไม่รวมหนี้ของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เนื่องจากเดิม ธปท. ถือเป็นรัฐวิสาหกิจที่ประกอบธุรกิจให้กู้ยืมเงินตามพระราชกฤษฎีกากำหนดกิจการธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2485 ซึ่งหนี้ของ ธปท. ไม่นับเป็นหนี้สาธารณะ เว้นแต่กระทรวงการคลังจะค้ำประกันหนี้นั้น ต่อมาพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 ได้บัญญัติให้ ธปท. เป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น ทำให้หนี้ของ ธปท. นับรวมเป็นหนี้สาธารณะ อย่างไรก็ดี เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติของนานาประเทศและเจตนารมณ์ดั้งเดิมของพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. 2548 สบณ. อยู่ในระหว่างการดำเนินการปรับปรุงนิยามและขอบเขตของหนี้สาธารณะภายใต้พระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. 2548 อย่างไรก็ดี ณ สิ้นเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2560 หนี้ของ ธปท. มีจำนวน 4,339,707 ล้านบาท (ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย)

1.1.1 หนี้ต่างประเทศ เพิ่มขึ้นสุทธิ 171.22 ล้านบาท จากเดือนก่อนหน้า โดยเป็นผลจากการเบิกจ่ายและชำระคืนหนี้สกุลเงินต่างๆ และการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน ดังรายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปลี่ยนแปลงของหนี้ต่างประเทศที่รัฐบาลกู้โดยตรง

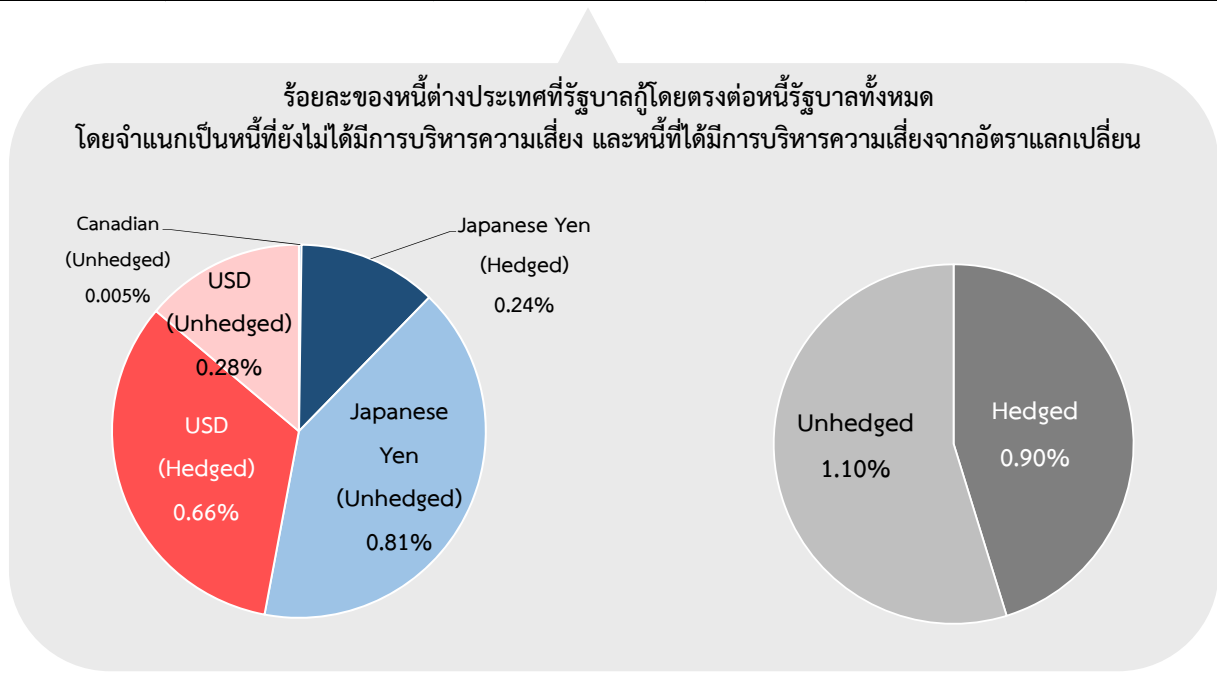
สกุลเงิน ¹	หนี้คงค้าง ณ ก.ค. 60 (1)	หนี้คงค้าง ณ ส.ค. 60 (2)	ผลจากการบริหารหนี้ (การเบิกจ่าย/ การชำระคืน/การบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน) ณ ส.ค. 60		ผลของอัตราแลกเปลี่ยนต่อหนี้คงค้าง			การเปลี่ยนแปลงของหนี้สาธารณะ ณ ส.ค. 60 (7) + (4)	อัตราแลกเปลี่ยน ²		
			ล้าน CAD/EUR/JPY/USD (3)	ล้านบาท (4) = (3)×(ข)	ณ สิ้นเดือน ก.ค. 60 (ล้านบาท) (5) = (1)×(ก)	ณ สิ้นเดือน ส.ค. 60 (ล้านบาท) (6) = (1)×(ข)	เพิ่ม/(ลด) (7) = (6) - (5)		สกุลเงิน	ก.ค. 60 (ก)	ส.ค. 60 (ข)
เงินกู้เพื่อใช้ในแผนงาน/โครงการของรัฐบาล											
หนี้ที่ยังไม่ได้รับการบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน	CAD	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	EUR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	JPY	-	40.21	40.21	12.24	-	-	-	12.24	-	-
	USD	252.89	252.89	-	-	8,470.16	8,441.00	(29.16)	(29.16)	-	-
หนี้ที่ได้รับการบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน ³	JPY	37,507.96	36,455.27	(1,052.69)	(338.82)	-	-	-	(338.82)	-	-
	USD	528.07	524.57	(3.50)	(109.17)	-	-	-	(109.17)	-	-
เงินกู้ให้กู้ยืม											
หนี้ที่ยังไม่ได้รับการบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน	CAD	8.37	8.37	-	-	225.82	222.04	(3.78)	(3.78)	-	-
	EUR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	JPY	127,144.14	129,545.31	2,401.17	731.07	38,784.68	38,710.81	(73.87)	657.20	-	-
	USD	150.00	150.00	-	-	5,023.95	5,006.66	(17.30)	(17.30)	-	-
หนี้ที่ได้รับการบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน ³	JPY	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	USD	500.00	500.00	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม					295.32			(124.10)	171.22		

- CAD=สกุลเงินเหรียญแคนาดา EUR=สกุลเงินยูโร JPY=สกุลเงินเยน และ USD=สกุลเงินเหรียญสหรัฐ
- อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นอัตราถัวเฉลี่ยขาย ณ วันทำการสุดท้ายของเดือน
- หนี้ต่างประเทศที่มีการบริหารความเสี่ยงแล้ว ใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ทำการบริหารความเสี่ยง

หากพิจารณาในรูปเงินบาท หนี้ที่รัฐบาลกู้โดยตรงจำแนกเป็นสกุลเงินต่างๆ หลังจากที่ได้บริหารความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนแล้วมีรายละเอียดปรากฏตามแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 หนี้ต่างประเทศที่รัฐบาลกู้โดยตรงที่บริหารความเสี่ยงและจำแนกเป็นสกุลเงินต่างๆ

สกุลเงิน	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)		
		รวม	Hedged	Unhedged
เยน	166,000.58	51,147.65	11,693.53	39,454.12
เหรียญสหรัฐ	1,427.46	45,642.24	32,194.58	13,447.66
เหรียญแคนาดา	8.37	222.04	-	222.04
ยูโร	-	-	-	-
รวมหนี้ต่างประเทศของรัฐบาล (1)		97,011.93	43,888.11	53,123.82
หนี้ของรัฐบาลทั้งหมด (2)		4,861,262.73		
ร้อยละของหนี้ต่างประเทศต่อหนี้ทั้งหมดของรัฐบาล (%) = (1)/(2)		2.00	0.90	1.10

1.1.2 หนี้ในประเทศ เพิ่มขึ้นสุทธิ 38,336 ล้านบาท จากเดือนก่อนหน้า เนื่องจาก

- การกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณและการบริหารหนี้สาธารณะเพิ่มขึ้น 36,000 ล้านบาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้
 - เงินกู้ระยะสั้น เพิ่มขึ้น 25,000 ล้านบาท เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของตัวเงินคลัง
 - เงินกู้ระยะยาว เพิ่มขึ้น 11,000 ล้านบาท เนื่องจากการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณด้วยการออกพันธบัตรรัฐบาลทั้งจำนวน
 - เงินกู้ให้กู้ต่อเพิ่มขึ้น 1,884 ล้านบาท เนื่องจาก
 - การรถไฟฯ ขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยเบิกจ่ายเงินกู้จำนวน 1,049.73 ล้านบาท เพื่อจัดทำโครงการรถไฟฟ้าสายสีเขียวจำนวน 555.84 ล้านบาท สายสีน้ำเงินจำนวน 371.88 ล้านบาท สายสีส้มจำนวน 110.47 ล้านบาท และ สายสีม่วงจำนวน 11.54 ล้านบาท
 - การรถไฟแห่งประเทศไทยเบิกจ่ายเงินกู้จำนวน 808.43 ล้านบาท เพื่อจัดทำโครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ ช่วงชุมทางถนนจิระ – ขอนแก่น จำนวน 522.43 ล้านบาท โครงการก่อสร้างทางคู่ในเส้นทางรถไฟ สายชายฝั่งทะเลตะวันออก ช่วงฉะเชิงเทรา – คลองสิบเก้า - แก่งคอย จำนวน 212.23 ล้านบาท และโครงการรถไฟชานเมืองสายสีแดง ช่วงบางซื่อ - รังสิต จำนวน 73.77 ล้านบาท
 - การเคหะแห่งชาติเบิกจ่ายจำนวน 25.84 ล้านบาท เพื่อจัดทำโครงการอาคารพักอาศัยแปลง G ตามแผนแม่บทโครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดง

1.2 หนี้ที่รัฐบาลกู้เพื่อชดใช้ความเสียหายให้แก่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ลดลงจากเดือนก่อนหน้า จำนวน 1,188.46 ล้านบาท จากการชำระหนี้ที่กู้มาภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ระยะที่สอง พ.ศ. 2545 (FIDF 3)

1.3 หนี้เงินกู้ล่วงหน้าเพื่อปรับโครงสร้างหนี้ เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อนหน้า จำนวน 20,400 ล้านบาท จากการออก R-bill ทั้งจำนวน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการปรับโครงสร้างหนี้พันธบัตรรัฐบาลที่กู้เพื่อชดใช้ความเสียหายให้แก่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ วงเงิน 75,000 ล้านบาท ที่จะครบกำหนดในวันที่ 10 ตุลาคม 2560

2. หนี้รัฐวิสาหกิจ

2.1 หนี้ที่รัฐบาลค้ำประกัน

2.1.1 หนี้ต่างประเทศ ลดลง 501.13 ล้านบาท จากเดือนก่อนหน้า โดยเป็นผลจากการชำระคืนหนี้สกุลเงินเยน และการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน ดังรายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปลี่ยนแปลงของหนี้ต่างประเทศของรัฐวิสาหกิจ (รัฐบาลค้ำประกัน)

สกุลเงิน ¹	หนี้คงค้าง ณ ก.ค. 60	หนี้คงค้าง ณ ส.ค. 60	ผลจากการบริหารหนี้ (การเบิกจ่าย/ การชำระคืน/การบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน) ณ ส.ค. 60		ผลของอัตราแลกเปลี่ยนต่อหนี้คงค้าง			การเปลี่ยนแปลงของหนี้สาธารณะ ณ ส.ค. 60	อัตราแลกเปลี่ยน ²			
			ล้าน CAD/EUR/JPY/USD	ล้านบาท	ณ สิ้นเดือน ก.ค. 60 (ล้านบาท)	ณ สิ้นเดือน ส.ค. 60 (ล้านบาท)	เพิ่ม/(ลด)		สกุลเงิน	ก.ค. 60 (ก)	ส.ค. 60 (ข)	
	(1)	(2)	(3)	(4) = (3)×(ข)	(5) = (1)×(ก)	(6) = (1)×(ข)	(7) = (6) - (5)	(7) + (4)				
หนี้ที่ยังไม่ได้มีการบริหาร	EUR	31.73	31.73	-	-	1,252.43	1,264.30	11.87	11.87	EUR	39.47	39.84
ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน	JPY	81,881.00	81,042.48	(838.53)	(255.30)	24,977.39	24,929.82	(47.57)	(302.87)	JPY	0.31	0.30
	USD	-	-	-	-	-	-	-	-	USD	33.49	33.38
หนี้ที่ได้มีการบริหารความเสี่ยง	JPY	190,367.33	189,779.66	(587.68)	(202.90)	6,571.50	6,564.27	(7.23)	(210.13)			
จากอัตราแลกเปลี่ยน ³	USD	-	-	-	-	-	-	-	-			
รวม					(458.20)			(42.93)	(501.13)			

- EUR=สกุลเงินยูโร JPY=สกุลเงินเยน และ USD=สกุลเงินเหรียญสหรัฐ
- อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นอัตราถัวเฉลี่ยขาย ณ วันทำการสุดท้ายของเดือน
- หนี้คงค้างต่างประเทศของรัฐวิสาหกิจบางส่วนได้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงแล้ว (Partial Hedge)

2.1.2 หนี้ในประเทศ เมื่อเปรียบเทียบกับเดือนก่อนหน้าเพิ่มขึ้น 1,712.09 ล้านบาท โดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ เนื่องจาก การรถไฟแห่งประเทศไทยออกพันธบัตร 8,200 ล้านบาท และไถ่ถอนพันธบัตร 4,000 ล้านบาท รวมถึงการชำระคืนต้นเงินกู้สุทธิ 2,664 ล้านบาท

2.2 หนี้ที่รัฐบาลไม่ค้ำประกัน

2.2.1 หนี้ต่างประเทศ ลดลง 584.55 ล้านบาท จากเดือนก่อนหน้า โดยเป็นผลจากบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ชำระหนี้สกุลเงินต่างๆ และการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน ดังรายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเปลี่ยนแปลงของหนี้ต่างประเทศของรัฐวิสาหกิจ (รัฐบาลไม่ค้ำประกัน)

สกุลเงิน ¹	หนี้คงค้าง ณ ก.ค. 60	หนี้คงค้าง ณ ส.ค. 60	ผลจากการบริหารหนี้ (การเบิกจ่าย/ การชำระคืน/การบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน) ณ ส.ค. 60		ผลของอัตราแลกเปลี่ยนต่อหนี้คงค้าง			การเปลี่ยนแปลงของหนี้สาธารณะ ณ ส.ค. 60	อัตราแลกเปลี่ยน ²			
			ล้าน CAD/EUR/JPY/USD	ล้านบาท	ณ สิ้นเดือน ก.ค. 60 (ล้านบาท)	ณ สิ้นเดือน ส.ค. 60 (ล้านบาท)	เพิ่ม/(ลด)		สกุลเงิน	ก.ค. 60 (ก)	ส.ค. 60 (ข)	
	(1)	(2)	(3)	(4) = (3)×(ข)	(5) = (1)×(ก)	(6) = (1)×(ข)	(7) = (6) - (5)	(7) + (4)				
หนี้ที่ยังไม่ได้มีการบริหาร	EUR	1,020.31	1,005.99	(14.32)	(570.67)	40,269.92	40,651.82	381.90	(188.77)	EUR	39.47	39.84
ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน ³	JPY	40,400.93	39,977.06	(423.87)	(129.05)	12,324.10	12,300.63	(23.47)	(152.52)	JPY	0.31	0.30
	USD	1,912.84	1,912.84	-	-	64,066.82	63,846.27	(220.55)	(220.55)	USD	33.49	33.38
หนี้ที่ได้มีการบริหารความเสี่ยง	JPY	23,000.00	23,000.00	-	-	6,596.22	6,573.51	(22.71)	(22.71)			
รวม					(699.72)			115.17	(584.55)			

- EUR=สกุลเงินยูโร JPY=สกุลเงินเยน และ USD=สกุลเงินเหรียญสหรัฐ
- อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นอัตราถัวเฉลี่ยขาย ณ วันทำการสุดท้ายของเดือน

2.2.2 หนี้ในประเทศ เมื่อเปรียบเทียบกับเดือนก่อนหน้าลดลง 1,687.97 ล้านบาท โดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ เนื่องจากการไฟฟ้านครหลวงไถ่ถอนพันธบัตร 1,000 ล้านบาท และบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ชำระคืนต้นเงินกู้ 643.87 ล้านบาท

3. หนี้รัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน)

3.1 หนี้ต่างประเทศ ลดลง 26.62 ล้านบาท จากเดือนก่อนหน้า โดยเป็นผลจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตรชำระคืนหนี้สกุลเงินเยน และการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน ดังรายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การเปลี่ยนแปลงของหนี้ต่างประเทศของรัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน)

สกุลเงิน ¹	หนี้คงค้าง ณ ก.ค. 60 (1)	หนี้คงค้าง ณ ส.ค. 60 (2)	ผลจากการบริหารหนี้ (การเบิกจ่าย/ การชำระคืน/ การ บริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน) ณ ส.ค. 60		ผลของอัตราแลกเปลี่ยนต่อหนี้คงค้าง			การเปลี่ยนแปลง ของหนี้สาธารณะ ณ ก.ค. 60 (7) + (4)	อัตราแลกเปลี่ยน ²		
			ล้าน CAD/EUR/JPY/USD (3)	ล้านบาท (4) = (3)×(ข)	ณ สิ้นเดือน มิ.ย. 60 (ล้านบาท) (5) = (1)×(ก)	ณ สิ้นเดือน ก.ค. 60 (ล้านบาท) (6) = (1)×(ข)	เพิ่ม/(ลด) (7) = (6) - (5)		สกุลเงิน	มิ.ย. 60 (ก)	ก.ค. 60 (ข)
หนี้ที่ยังไม่ได้มีการบริหาร	EUR	2.56	-	-	101.02	101.98	0.96	0.96	EUR	39.47	39.84
ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน	USD	-	-	-	-	-	-	-	USD	33.49	33.38
หนี้ที่ได้มีการบริหารความเสี่ยง	EUR	-	-	-	-	-	-	-			
จากอัตราแลกเปลี่ยน	JPY	1,541.02	1,419.07	(121.95)	(27.58)	-	-	(27.58)			
	รวม				(27.58)			0.96			(26.62)

1. EUR=สกุลเงินยูโร JPY=สกุลเงินเยน และ USD=สกุลเงินเหรียญสหรัฐ

2. อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นอัตราถัวเฉลี่ยขาย ณ วันทำการสุดท้ายของเดือน

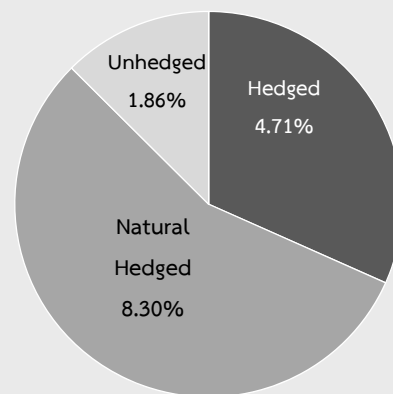
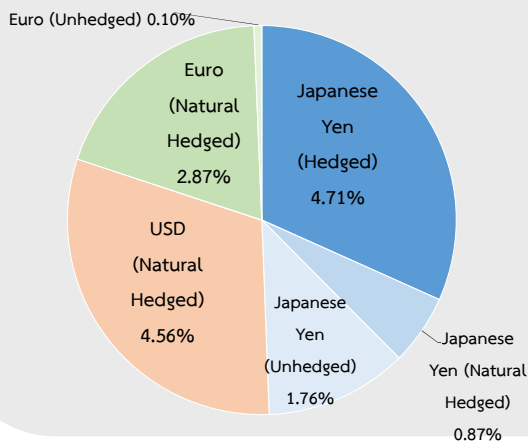
3.2 หนี้ในประเทศ เมื่อเปรียบเทียบกับเดือนก่อนหน้าลดลง 5,876 ล้านบาท โดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ เนื่องจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรได้ชำระคืนต้นเงินกู้สุทธิ 5,356 ล้านบาท

หากพิจารณาในรูปเงินบาท หนี้ต่างประเทศของรัฐวิสาหกิจ และรัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน) หลังจากได้บริหารความเสี่ยงของอัตราแลกเปลี่ยนแล้ว มีรายละเอียดปรากฏตามแผนภาพที่ 3

แผนภาพที่ 3 หนี้ต่างประเทศของรัฐวิสาหกิจ และรัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน) ที่บริหารความเสี่ยงและจำแนกเป็นสกุลเงินต่างๆ

สกุลเงิน	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)			
		รวม	Hedged	Natural Hedged	Unhedged
เยน	335,218.27	102,790.34	65,944.25	12,171.57	24,674.52
เหรียญสหรัฐ	1,912.84	63,846.27	-	63,846.27	-
ยูโร	1,040.28	41,447.43	-	40,081.15	1,366.28
รวมหนี้ต่างประเทศของรัฐวิสาหกิจ (1)		208,084.04	65,944.25	116,098.99	26,040.80
หนี้รัฐวิสาหกิจทั้งหมด (2)		1,398,965.81			
ร้อยละของหนี้ต่างประเทศต่อหนี้ทั้งหมดของรัฐวิสาหกิจ (%) = (1)/(2)		14.87	4.71	8.30	1.86

ร้อยละของหนี้ต่างประเทศของรัฐวิสาหกิจต่อหนี้ทั้งหมดของรัฐวิสาหกิจ โดยจำแนกเป็นหนี้ที่ยังไม่ได้มีการบริหารความเสี่ยง หนี้ที่ได้มีการบริหารความเสี่ยง และหนี้ที่บริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนโดยวิธี Natural Hedged

4. หนี้หน่วยงานของรัฐ ลดลง 871.29 ล้านบาท จากเดือนก่อนหน้า โดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ เนื่องจากสำนักงานกองทุนอ้อยและน้ำตาลทรายมีการชำระคืนต้นเงินกู้ 993.16 ล้านบาท และสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านได้มีการเบิกจ่ายเงินกู้ 146.88 ล้านบาท

หนี้สาธารณะคงค้าง ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2560 จำนวน 6,274,872.04 ล้านบาท สามารถแบ่งประเภทเป็น หนี้ต่างประเทศ-หนี้ในประเทศ และหนี้ระยะยาว-หนี้ระยะสั้นได้ ดังนี้

หนี้ต่างประเทศและหนี้ในประเทศ แบ่งออกเป็น หนี้ต่างประเทศ 305,095.97 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.86 และหนี้ในประเทศ 5,969,776.07 ล้านบาท หรือร้อยละ 95.14 ของยอดหนี้สาธารณะคงค้าง รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 สัดส่วนหนี้ต่างประเทศและหนี้ในประเทศ

	หนี้สาธารณะ	หนี้ต่างประเทศ		หนี้ในประเทศ	
	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	%	(ล้านบาท)	%
1. หนี้รัฐบาล	4,861,262.73	97,011.93	2.00	4,764,250.80	98.00
2. หนี้รัฐวิสาหกิจ	966,596.76	207,623.37	21.48	758,973.39	78.52
3. หนี้รัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน)	432,369.05	460.67	0.11	431,908.38	99.89
4. หนี้หน่วยงานของรัฐ	14,643.50	-	-	14,643.50	100.00
รวม	6,274,872.04	305,095.97	4.86	5,969,776.07	95.14

หนี้ระยะยาวและหนี้ระยะสั้น แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

- หนี้ระยะยาวและหนี้ระยะสั้น (แบ่งตามอายุของเครื่องมือการกู้เงิน) แบ่งออกเป็น หนี้ระยะยาว 6,068,884.18 ล้านบาท หรือร้อยละ 96.72 และหนี้ระยะสั้น 205,987.86 ล้านบาท หรือร้อยละ 3.28 ของยอดหนี้สาธารณะคงค้าง รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 7

ตารางที่ 7 สัดส่วนหนี้ระยะยาวและหนี้ระยะสั้น (แบ่งตามอายุของเครื่องมือการกู้เงิน)

	หนี้สาธารณะ		หนี้ระยะยาว		หนี้ระยะสั้น	
	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	%	(ล้านบาท)	%	
1. หนี้รัฐบาล	4,861,262.73	4,705,124.08	96.79	156,138.65	3.21	
2. หนี้รัฐวิสาหกิจ	966,596.76	957,827.81	99.09	8,768.95	0.91	
3. หนี้รัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน)	432,369.05	391,288.85	90.50	41,080.20	9.50	
4. หนี้หน่วยงานของรัฐ	14,643.50	14,643.44	100.00	0.06	0.00	
รวม	6,274,872.04	6,068,884.18	96.72	205,987.86	3.28	

● หนี้ระยะยาวและหนี้ระยะสั้น (แบ่งตามอายุคงเหลือ) แบ่งออกเป็น หนี้ระยะยาว 5,623,790.54 ล้านบาท หรือร้อยละ 89.62 และหนี้ระยะสั้น 651,081.50 ล้านบาท หรือร้อยละ 10.38 ของยอดหนี้สาธารณะคงค้าง รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 8

ตารางที่ 8 สัดส่วนหนี้ระยะยาวและหนี้ระยะสั้น (แบ่งตามอายุคงเหลือ)

	หนี้สาธารณะ		หนี้ระยะยาว		หนี้ระยะสั้น	
	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	%	(ล้านบาท)	%	
1. หนี้รัฐบาล	4,861,262.73	4,450,290.98	91.55	410,971.75	8.45	
2. หนี้รัฐวิสาหกิจ	966,596.76	818,234.12	84.65	148,362.64	15.35	
3. หนี้รัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน)	432,369.05	350,587.95	81.09	81,781.10	18.91	
4. หนี้หน่วยงานของรัฐ	14,643.50	4,677.49	31.94	9,966.01	68.06	
รวม	6,274,872.04	5,623,790.54	89.62	651,081.50	10.38	

หมายเหตุ: การนำข้อมูลและ/หรือบทวิเคราะห์ของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะไปใช้และ/หรือเผยแพร่ต่อ ขอความกรุณาอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลด้วย ส่วนวิจัยนโยบายหนี้สาธารณะ สำนักนโยบายและแผน สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ โทร. 0 2265 8050 ต่อ 5520